

Landbruks- og matdepartementet
Postboks 8007 Dep
0030 Oslo

Høringsuttalelse – forskriftendringer som følge av overgang til volumbasert markedsregulering for lam og egg

Det vises til høringsbrev, datert 28.03.2013.

Innledningsvis vil Kjøtt- og fjørfebransjens Landsforbund (KLF) bemerke at behovet for å redusere omfanget av dagens gule støtte (AMS) for å kunne øke prisene på produkter der det fortsatt er målpris, ikke kan rettferdiggjøre en avvikling av målprisordningen for både lam og egg.

For 2012 er det estimert at norsk AMS vil være 10 450 millioner kroner mot tillatt 11 449 millioner. AMS for lam og egg utgjør ca 2 milliarder kroner. Regjeringens forslag medfører at det høyst sannsynlig vil være mer ubrukt gul støtte i 2013 enn det har vært noen gang i perioden 2005-2012. Samtidig har det aldri vært færre produktslag å bruke tillatt støtte til prisøkninger på. For de gjenstående målprisproduktene kan det bemerkes at prisøkninger på melk er krevende fordi det lett utløser ulike typer konkurrerende import. Svin ser ut til å ha kommet inn i en langvarig overskuddssituasjon, mens for korn vil en prisøkning på 40 øre bare utgjøre ca ½ milliard.

KLF mener at målprisordningen for egg ikke bør avvikles i denne omgang. Det er betydelig rom for nødvendig prisutvikling innenfor målprissystemet uten å frigjøre eggsektorens beslagleggelse av ca 900 millioner kroner i gul støtte. Og eggsektorens produksjon og produkter er lite tilpasset det som opprinnelig er omtalt som "volummodellen".

Det faktum at volummodellen er en ordning som forsterker konkurransevridningen til fordel for samvirke på bekostning av de private aktørene, bør mane til varsomhet. At LMD allerede 01.03.2013 vedtok endringer i forskrift om Omsetningsrådets myndighet vedrørende markedsregulering for jordbruksvarer som skreddersyr Norturas behov på bekostning av de private aktørene og deres leverandører, forsterker dette synspunktet.

Vi ønsker også å bemerke at vi mener arbeidsgruppens mandat var for snevert når det ble gitt denne begrensingen: *"Det forutsettes at utredningen baseres på de samme forutsetninger og med samme sammensetning som ble lagt til grunn for arbeidsgruppen som avla sin rapport i 2009."* Andre løsninger burde vært vurdert, spesielt for eggsektoren.

Lam

KLF støtter LMDs klare standpunkt om at volumordningen bare omfatter lam, og ikke sau. Sau har vært unntatt markedsreguleringen i flere år. Det har vært uproblematisk og en retur til et reguleringsregime vil fremstå svært unaturlig og uheldig.

Når det gjelder parallelliteten til storfeordningen er det naturlig at det åpnes for mottaksplikt fra de private aktørene ved eksport. Det bemerkes i den sammenheng at ved tidligere anledninger har LMD

19. april 2013

antydning at en stor forskjell fra dagens målprisordning til volummodellen er at eksport i praksis ikke er tilgjengelig lenger.

Egg

Foreslått ordning avviker i betydelig grad i fra de karakteristika som skal kjennetegne volummodellen.

- Det innføres ikke volumbegrensninger på reguleringslagring
- Det gjeninnføres en generell prisnedskrivingsordning på en bestemt fraksjon av egg – skilleprodukter. Det skjer 17 år etter at den sist var i bruk
- Det blir i realiteten mindre begrensninger på totalt eksportvolum enn tidligere.

KLF mener at det er uproblematisk å innføre volumbegrensninger på reguleringslagring også for eggsektoren. Det bør gjøres for å sikre at ordningene i de ulike "volummodell-sektorene" er mest mulig konsistente.

Innføring av prisnedskrivingsordningen for skilleprodukter medfører redusert prisuttak fra det norske markedet og økt potensiale for eksport. KLF kan ikke se at det er vurdert om, evt hvilke, konkurransevridende effekt en slik prisnedskrivning vil ha i det norske markedet. Vi kan heller ikke se om LMD har vurdert om en slik prisnedskrivning med sikte på eksport vil bli møtt med et EU-krav om adgang til det norske marked med tilsvarende produkter.

KLF forutsetter at denne prisnedskrivningen finansieres over statsbudsjettet på linje med korn og potetspriser. Det fremkommer ikke hvor mye LMD forventer at en prisnedskrivingsordning vil beløpe seg til eller hva behovet for tilførsel av friske penger blir. KLF skulle gjerne sette et anslag på dette for å vurdere om beløpet kunne gitt eggprodusentene bedre inntektsvirkning brukt på alternative måter.

KLF er enig i LMDs vurdering at det ikke er behov for å innføre ekstra mottaksplikt ved reguleringseksport. Det er imidlertid et behov for å presisere hvordan dette skal forstås. Avhengig av markedssituasjonen og balansen hos de ulike aktørene, kan små tilpasninger hos markedsregulator gi klare fordeler til Nortura.

KLF er enig i LMDs vurdering om å avvikle mottakplikten for eggehvite med begrunnelsen at en prisnedskrivingsordning vil være åpen for alle eggpakkeriene. Forutsetningen er at prisnedskrivningen foretas på de flytende skilleproduktene og ikke pulverproduktene.

Dersom det planlegges innført prisnedskrivning på pulverproduktene, må markedsregulator ha mottaksplikt både på plomme og eggehvite.

Kunngjøringstidspunkt for planlagt gjennomsnittlig engrospris

KLF slutter seg til endring om flytting fra 30.11 til 31.10.

Vennlig hilsen

Bjørn- Ole Juul-Hansen
administrerende direktør